ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΙΘ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 851	Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου (Ρωμ. 13,11–14,4) 17 Μαρτίου 2002	Συντάκτης † ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ὑπνοβάται

Ἀδελφοί, «ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι»
(Ρωμ. 13,11)

ΑΡΧΙΖΩ τὸ κήρυγμα μὲ ἕνα παράδειγμα. Σᾶς ἐρωτῶ· Ἔχετε δεῖ ποτέ σας ὑπνοβάτη; Εἶνε κάτι φοβερό. Ὁ ὑπνοβάτης σηκώνεται τὴ νύχτα καί, ἐνῷ κοιμᾶται, ἀνοίγει τὴν πόρτα, βγαίνει ἔξω καὶ περπατάει. Καὶ ἂν βοηθήσῃ ὁ Θεὸς καὶ δὲν πέσῃ σὲ κανένα πηγάδι ἢ ἀπὸ καμμιὰ ταράτσα, θὰ ἐπιστρέψῃ πάλι στὸ κρεβάτι του. Τὸ πρωΐ, ὅταν ξυπνήσῃ καὶ τὸν ρωτοῦν τί ἔγινε τὴ νύχτα, δὲ' θυμᾶται τίποτε. Αὐτός εἶνε ὁ ὑπνοβάτης. Ἕνα φαινόμενο, ποὺ καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν μπορεῖ καλὰ - καλὰ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ.

Ὁ ὑπνοβάτης εἶνε ἕνα παράδειγμα. Εἶνε εἰκόνα μιᾶς ἄλλης καταστάσεως γιὰ τὴν ὁποία μιλάει σήμερα ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Φωνάζει καὶ μᾶς λέει, ὅτι πρέπει νὰ ξυπνήσουμε ἀπὸ τὸν ὕπνο (βλ. Ρωμ. 13,11). Ποιόν ὕπνο; Δὲν πρόκειται γιὰ τὸν φυσικὸ ὕπνο. Αὐτὸς εἶνε ἕνα δῶρο τοῦ Θεοῦ. Εἶνε ἀνάπαυσις τοῦ σώματος, ἀνανέωσις τῶν δυνάμεων, φάρμακο ζωῆς, ὑγεία καὶ εὐλογία· ὅπως ἀντιθέτως ἡ ἀϋπνία εἶνε μιὰ τιμωρία, μιὰ μάστιγα.

Ὥστε ὅταν λέῃ ἐδῶ ὁ ἀπόστολος, ὅτι πρέπει νὰ ξυπνήσουμε, ἐννοεῖ ἀπὸ κάποιον ἄλλο ὕπνο, ὕπνο σὰν τοῦ ὑπνοβάτου, ὕπνο ἐπικίνδυνο καὶ θανατηφόρο, ὕπνο κατηραμένο. Εἶνε ὁ ὕπνος ποὺ ἔλεγε κι ὁ Δαυΐδ· Βοήθησέ με, Θεέ μου· *«φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον, μήποτε εἴπῃ ὁ ἐχθρός μου· Ἴσχυσα πρὸς αὐτόν»* (Ψαλμ. 12,4-5). Καὶ ὁ ὕπνος αὐτός, ἀδελφοί μου, εἶνε ὁ ὕπνος ποὺ φέρνει στὴν ὕπαρξί μας ἡ ἁμαρτία· κάθε ἁμαρτία. Θέλετε παραδείγματα;

Νά μία συγκεκριμένη ἁμαρτία, ποὺ τὴν ἀναφέρει σήμερα ὁ ἀπόστολος. Εἶνε ἡ μέθη (βλ. Ρωμ. 13,13). Ὅταν ὁ ἄνθρωπος μεθύσῃ, ζαλίζεται, χάνει τὶς αἰσθήσεις του, δὲν κυριαρχεῖ πλέον στὸν ἑαυτό του. **Ὁ μέθυσος** δὲν ἔχει φρένο. Ἀνοίγει τὸ στόμα του, μὰ τὰ λόγια του εἶνε ἀνοησίες, ἀστειολογίες, αἰσχρολογίες καὶ ὕβρεις, ποὺ ἐκτοξεύει ἐναντίον τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου. Τὰ λόγια του ἀκόμα εἶνε ἐκμυστηρεύσεις· τὰ πιὸ σοβαρὰ μυστικὰ τῆς ζωῆς του, ποὺ δὲν τὰ λέει οὔτε στὴ γυναῖκα του οὔτε στὸν πνευματικό του, τὰ λέει τότε μπροστὰ σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους, καὶ γίνεται καταγέλαστος. Ἀκόμη χειρότερα, τὴν ὥρα τῆς μέθης κυριαρχεῖ ὁ σατανᾶς καὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ μεθύσου βγαίνουν φρικτὲς βλασφημίες τῶν θείων. Κ' ἐπειδὴ στὸ θολωμένο μυαλό του δὲν κυριαρχεῖ πλέον ἡ λογική, ὁδηγεῖται καὶ σὲ ἄλλες ἁμαρτίες, ποὺ λέει σήμερα ὁ ἀπόστολος. Ἡ μέθη ἔχει γειτόνισσα τὴν πορνεία, τὴ μοιχεία καὶ τὴν ἀκαθαρσία (ἔ.ἀ. 13,13). Βάκχος καὶ Ἀφροδίτη γειτονεύουν, ὅπως λέει καὶ ἡ μυθολογία. Ἄλλος γείτονας τῆς μέθης εἶνε ὁ θυμός, καὶ ἄλλος ἀκόμη χειρότερος ὁ φόνος. Διότι ὑπὸ τὴν ἐπήρεια τοῦ ἀλκοὸλ καὶ ὁ πιὸ ἥσυχος ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ διαπράξῃ φρικτὰ ἐγκλήματα. Ὁ ἔνδοξος Μέγας Ἀλέξανδρος σὲ συμπόσιο, ὑπὸ τὴν ἐπήρεια τοῦ ἀλκοὸλ ἐφόνευσε – ποιόν; Τὸν Κλεῖτο, τὸν καλύτερό του φίλο!

Ὑπνοβάτης ὁ μέθυσος. Θέλετε ἄλλον ὑπνοβάτη; Ἰδού **ὁ φιλάργυρος**; Αὐτὸς πλέον δὲν μεθάει μὲ κρασί, ἀλλὰ μὲ τὸ χρῆμα. Ἀδικεῖ καὶ κλέβει, ἁρπάζει τὸ ψωμὶ τοῦ φτωχοῦ, τῆς χήρας καὶ τοῦ ὀρφανοῦ. Ἡ φιλαργυρία φτάνει ἀκόμη καὶ μέσα στὸν ἱερὸ ναό, ποὺ τὸν μεταβάλλει σὲ *«οἶκον ἐμπορίου»* (Ἰωάν. 2,16). Ὁ φιλάργυρος ἐμπορεύεται ὅ,τι ἱερὸ καὶ ὅσιο, γίνεται καὶ χριστέμπορος καὶ θεοκάπηλος. Καὶ σὰν τὸν ὑπνοβάτη ἔχει τελεία ἀναισθησία.

Ὑπνοβάτης ὁ μέθυσος, ὑπνοβάτης ὁ φιλάργυρος, ὑπνοβάτης καὶ **ὁ φιλόδοξος**. Αὐτὸς ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴν νόμιμη ὁδό, καὶ προσπαθεῖ

μὲ κάθε θεμιτὸ καὶ ἀθέμιτο μέσο ν' ἀναρριχηθῇ σὲ ἀξιώματα. Ἕνα τὸν ἐνδιαφέρει, πῶς θὰ καταλάβῃ τὴν ἐπίζηλο θέσι. Εἶνε κι αὐτὸς ἕνας φοβερὸς ὑπνοβάτης.

* * *

Ἀλλὰ θὰ μοῦ πῆτε· Ἐμεῖς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ οὔτε μέθυσοι οὔτε φιλάργυροι οὔτε φιλόδοξοι εἴμαστε. Εἴμαστε φτωχαδάκια· μεροδούλι μεροφάι. Εἴμαστε ἐμεῖς ὑπνοβάτες;

Καὶ ὅμως δὲν σᾶς ἀδικῶ. Ἀφήνω ὅλους αὐτοὺς ποὺ εἴπαμε, καὶ σᾶς λέω ὅτι κι ἀπὸ σᾶς, ποὺ ἔρχεστε στὴν ἐκκλησία, ἂν ἐξαιρέσω ἐλάχιστους, ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶστε ὑπνοβάτες.

—Ὑπνοβάτες ἐμεῖς;

Ναί. Καὶ θὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω ἀμέσως μὲ μερικὰ παραδείγματα. Ἐὰν στὸ σχολεῖο, τὴν ὥρα ποὺ διδάσκει ἕνας σοφὸς δάσκαλος, κάποιον τὸν πάρῃ ὁ ὕπνος, τί θὰ γίνῃ ὅταν ξυπνήσῃ; Θ' ἀκούῃ νὰ λένε οἱ ἄλλοι, «Μωρὲ τί σπουδαῖα πράγματα εἶπε ὁ δάσκαλος σήμερα!», κι αὐτὸς δὲν θά 'χῃ ἰδέα. Καὶ ἂν σ' ἕνα θέατρο, ὅπου παίζεται ἕνα σοβαρὸ ἔργο, κάποιον σὲ μιὰ γωνιὰ τὸν πάρῃ ὕπνος καὶ ῥοχαλίζῃ, τί θὰ καταλάβῃ; Μόλις τελειώσῃ τὸ θέατρο θ' ἀκούῃ νὰ λένε, «Πολὺ ὡραῖα παίξανε οἱ ἠθοποιοί, μᾶς ἔκαναν καὶ κλάψαμε», αὐτὸς ὅμως δὲν θὰ καταλαβαίνῃ τίποτε. Καὶ ἂν σὲ μιὰ συναυλία, ὅπου ἐκτελεῖται τὸ καλύτερο μουσικὸ ἔργο, κάποιος ἀποκοιμηθῇ, ὅταν στὸ τέλος ξυπνήσῃ, οἱ ἄλλοι θὰ εἶνε ἐνθουσιασμένοι, ἀλλ' αὐτὸς δὲν θά 'χῃ ἀκούσει τίποτε.

Αὐτὸ παθαίνουμε κ' ἐμεῖς, ἰδίως στὴν ἐκκλησία. Ἐδῶ εἶνε τὸ ὑψηλότερο σχολεῖο, ὅπου διδάσκει αὐτὸς ὁ Χριστός. Ἐδῶ εἶνε τὸ οὐράνιο θέατρο, ποὺ ἂν ζήσῃς τὰ τελούμενα, ἀνεβαίνεις στὰ οὐράνια. Ἐδῶ εἶνε ἡ ἀγγελικὴ συναυλία, ποὺ μπροστά της ὁ Μπετόβεν ὠχριᾷ. Ἐδῶ ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι κατεβαίνουν ἀπὸ τὰ οὐράνια καὶ σμίγουν μὲ τοὺς ταπεινοὺς ἱερεῖς. Ἂν τὰ πιστεύῃς αὐτά, νὰ ἔρχεσαι στὴν ἐκκλησία· ἂν δὲν τὰ πιστεύῃς, μὴν ἔρχεσαι.

Ἄχ, Θεέ μου, ποῦ καταντήσαμε! Νὰ μπαίνουμε στὴν ἐκκλησία καὶ νὰ μὴ νιώθουμε τίποτε. Ὁ ἕνας κοιτάει τὸ ρολόϊ του, ὁ ἄλλος χασμουριέται, ὁ τρίτος κουβεντιάζει...

Ποιός, σᾶς ἐρωτῶ, ἀπὸ τὸ *«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...»* μέχρι τὸ *«Δι' εὐχῶν...»* ἔχει τὸ νοῦ του συγκεντρωμένο; Τελείως ἀφῃρημένοι εἴμαστε. Ἡ γυναίκα σκέπτεται τὴν κουζίνα καὶ τὸ σαλόνι της, ὁ ἄντρας τὸ μαγαζὶ ἢ τὸ γραφεῖο του. Ὁ διάβολος φέρνει στὸ μυαλὸ ἀνεμοστρόβιλο καὶ τὰ παίρνει ὅλα. Παρόντες στὸ σῶμα, ἀλλ' ἀπόντες στὸ πνεῦμα.

Ὑπνοβάτες ὅλοι, ἀκόμα καὶ οἱ ἱερεῖς. Ποῦ οἱ παπᾶδες. ἐκεῖνοι οἱ ἀγράμματοι, ποὺ λειτουργοῦσαν καὶ κλαίγανε; Ποῦ οἱ πιστοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ μουσκεύανε τὰ πλακάκια τοῦ ναοῦ μὲ τὰ δάκρυά τους;... Ἰδού λοιπόν, ἀγαπητοί μου, ὅτι εἴμεθα ὑπνοβάται. Εἴμεθα ὅπως ὁ ὑπνωτισμένος, ποὺ βρίσκεται πάνω στὴν χειρουργικὴ κλίνη καὶ δὲ' νιώθει τί κάνουν δίπλα του οἱ γιατροὶ καὶ οἱ νοσοκόμες.

Ὅταν πᾶτε στὸ σπίτι σας ἐξετάστε, σὲ πόσες θεῖες λειτουργίες ἤρθατε στὸ ναὸ καὶ τὸ μυαλό σας ἦταν ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας ἢ σᾶς πῆρε ὁ ὕπνος σὰν τὸν Εὔτυχο (βλ. Πράξ. 20,8-12), χωρὶς συναίσθησι τοῦ μεγαλείου, τοῦ ὕψους καὶ τῆς λαμπρότητος τῶν ὅσων τελοῦνται.

* * *

Ἀδελφοί μου! Αὐτὰ ποὺ λέω σ' ἐσᾶς, τὰ λέω πρῶτα στὸν ἑαυτό μου. Ζοῦμε ὅλοι ὡς ὑπνοβάται. Ξέρετε πῶς μοιάζουμε; Εἶχα διαβάσει γιὰ ἕναν, ποὺ πῆγε πάνω στὸ βουνὸ τὸ Βεζούβιο καὶ κάθησε ἐκεῖ τὶς παραμονὲς τῆς ἐκρήξεως τοῦ ἡφαιστείου. Ὡραῖα, λέει, εἶνε ἐδῶ· ἡσυχία, δέντρα, σκιά... Ξάπλωσε στὸ χορτάρι καὶ πῆρε ἕνα θαυμάσιο ὕπνο. Ἀπὸ κάτω ὅμως τὸ ἡφαίστειο δούλευε. Ποιός νὰ τοῦ τὸ ἔλεγε, ὅτι σὲ λίγο, ἐνῷ αὐτὸς θὰ ῥοχαλίζῃ, θ' ἀνοίξῃ ὁ κρατήρας καὶ θὰ τὸν καλύψῃ ἡ λάβα;

Ὀφείλω, ἀδέρφια μου, νὰ τὸ πῶ· **κοιμούμεθα κ' ἐμεῖς ἐπάνω σ' ἕνα ἡφαίστειο.** Ἂς γλεντοῦν, ἂς διασκεδάζουν, ἂς χορεύουν, ἂς ὀργιάζουν· τὸ ἡφαίστειο λειτουργεῖ, καὶ μιὰ μέρα θὰ ἐκραγῇ. Οὐαί κι ἀλλοίμονο σὲ ὅλους μας. Ὁ Βεζούβιος τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ θὰ μᾶς τινάξῃ. Τότε ὅλοι θὰ ξυπνήσουμε, μὰ θά 'νε ἀργά. Θὰ λέμε στὰ βουνά· Ἀνοῖξτε καὶ καλύψτε μας, κρύψτε μας ἀπὸ τὴ ὀργὴ τοῦ Κυρίου (πρβλ. Λουκ. 23,30· Ἀπ. 6,16).

Εἶνε αὐτὰ παραμύθια; Ὄχι, ἀδελφοί μου. Εἶνε γεγονότα, γεγονότα τῆς Ἀποκαλύψεως, ποὺ ἔρχονται. Γι' αὐτὸ κ' ἐγώ, ἕνας μικρὸς σαλπιγκτὴς μέσα στὴν Ἐκκλησία, σαλπίζω καὶ λέγω· Ξυπνᾶτε, ξυπνᾶτε!

Αὐτὸ τὸ νόημα ἔχει ἄλλωστε καὶ τὸ τροπάριο ποὺ ἀκοῦμε τὴ Μεγάλη Σαρακοστή· *«Ψυχή μου ψυχή μου, ἀνάστα, τί καθεύδεις;...»*. Ξύπνα, ψυχή μου· σήκω, τί κοιμᾶσαι; *«Τὸ τέλος ἐγγίζει καὶ μέλλεις θορυβεῖσθαι...»*. Τὸ τέλος πλησιάζει καὶ θὰ σὲ ζώσῃ ἡ ἀγωνία...

Ἂς μὴ κοιμώμεθα, ἀδελφοί μου, γιὰ ν' ἀκούσουμε τὸ *«Ἰδού ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός...»*. Ἂς ξυπνήσουμε καὶ ἂς γρηγοροῦμε, γιὰ ν' ἀξιωθοῦμε τοῦ θείου νυμφῶνος, κ' ἐκεῖ νὰ δοξάζουμε Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα εἰς αἰῶνας αἰώνων. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἔγινε στὸν Ι. ναὸ Χρυσοσπηλαιωτίσσης Ἀθηνῶν πρὸ τοῦ 1967. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 17-3-2001